

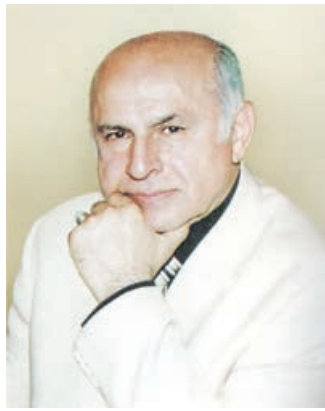
Dünya ölkələrində şöhrət qazanmış görkəmli memar

Azərbaycan memarlıq məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri də Dövlət mükafatı laureatı, Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının və Beynəlxalq Ekologiya Akademiyasının həqiqi üzvü, memarlıq doktoru, professor Ramiz Əbdülrəhimovdur. Geniş fəaliyyəti və zəngin yaradıcılığı ilə seçilən və sevilən görkəmli memar gənclərə nümunə olan şəərəfli bir ömür yolu keçmişdir. O, 1940-cı ildə Bakı şəhərində dünyaya göz açmışdır. Hələ orta məktəb illərindən inşaat və memarlıq sahəsinə böyük maraq göstərmişdir. Bu maraq onu Bakı Mərkəzi Pionerlər sarayına gətirib çıxarmışdır. Gələcəyin böyük memarı olacaq Ramiz Əbdülrəhimov burada rəsm və heykəl dərnlərlərinə üzv yazılmışdır. İlk günlərdən fəallığı və çalışqanlığı ilə seçilmişdir.

Orta təhsilini başa vurduqdan sonra ailə vəziyyəti ilə əlaqədar işləmək məcburiyyətində qalmışdır. Bir il gündüzlər kitab mağazasında işləmiş, axşamlar isə ali məktəbə qəbul olmaq arzusu ilə imtahanlara hazırlaşmışdır. 1958-ci ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutunun İnşaat fakültəsinə qəbul olmuşdur. Birinci kursun sonunda imtahan və məqbullardan yüksək qiymət aldığına görə rektorun əmri ilə dərslə gəlməsi sərbəst olmuşdur. Təhsildəki uğurlarına görə Ramiz Əbdülrəhimov yüksək təqaüd almışdır. Dərslərə gəlməyi sərbəst olduqdan sonra o, asudə vaxtdan səmərəli istifadə edərək tikintidə fəhlə, betonçu, hörgü ustası, malakeş kimi çalışaraq bu işləri dərindən öyrənmişdir. Ali təhsil ocağında dövrünün tanınmış memarları olan M.Hüseynov, Ə.Qasımzadə, H.Məcidov, H.Ələsgərov, B.İvanov, E.Kanukov, O.Qiyasov və başqalarından dərslər alaraq biliklərini daha da artırmış, memarlığın sirlərinə dərindən yiyələnmişdir.

Müəllimi Ənvər Qasımzadənin yüksək pedoqoji və insani keyfiyyətləri onun bacarıqlı memar kimi formalaşmasına böyük təsir göstərmişdir. Bacarığına, istedadına görə Ramiz Əbdülrəhimov dördüncü kursdan başlayaraq "Azərkəndlayihə" İnstitutunda baş texnik, memar vəzifələrində işləmişdir. Onun "Əli Bayramlı şəhərinin baş planı" mövzusunda hazırladığı diplom işi SSRİ Memarlıq İttifaqının təşkil etdiyi ali memarlıq məktəblərinin diplom işləri müsabiqəsində mükafata layiq görülmüşdür.

1964-cü ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutunun İnşaat

fakültəsinin memarlıq ixtisasını bitirən Ramiz Əbdülrəhimov "Azərkommunallayihə" İnstitutunda işləmişdir. Bir müddətdən sonra isə ali təhsil ocağında müəllimi olmuş Ənvər Qasımzadənin məsləhəti ilə Politeknik İnstitutunda çalışmağa başlamışdır. Görkəmli memar Ramiz Əbdülrəhimov 1971-ci ildə texnika elmlər namizədi, 1996-cı ildə isə memarlıq doktoru dissertasiyalarını uğurla müdafiə etmişdir. 1977-ci ildə dosent, 1985-ci ildə professor elmi adı almışdır. Tanınmış memarın 70-ə yaxın layihəsi uğurla həyata keçirilmişdir. Ramiz Əbdülrəhimovun böyük sevgi ilə tərtib etdiyi və həyata keçməsinə gözlədiyi layihələrindən biri də Türkdillli Dövlətlər Birliyi Mərkəzinin yerləşəcəyi kompleks olmuşdur.

Ramiz Əbdülrəhimov 1975-1977-ci illərdə tədqiqatçı-alim kimi Almaniyada əzamiyyətdə olmuşdur. Drezden Texniki Universitetində və Berlinin bir neçə elmi-tədqiqat institutlarında o, tanınmış alimlər professor Krak və Rayxartın rəhbərliyi altında xeyli səmərəli tədqiqat işləri aparmışdır. Tədqiqatlarla yanaşı, Ramiz müəllim Drezden Texniki Universitetində memarlıq və inşaat bölmələrində təhsil prosesi ilə də yaxından tanış olmuşdur.

Ramiz Əbdülrəhimov elmi işləri yanaşı, 1979-1993-cü illərdə Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunun Memarlıq fakültəsinin dekanı vəzifəsində çalışmışdır. Gələcəyin memarlarına dərslər demiş, bilik öyrətməmişdir. Savadlı, bacarıqlı memarların hazırlanması üçün əməyini heç vaxt əsirgəməmişdir.

Pedoqoji fəaliyyət göstərdiyi illərdə R.Əbdülrəhimov Azərbaycan, türk və rus dillərində memarlıq-inşaat lüğəti də hazırlayıb. 1993-cü ildə o, üç həftəliyə Şimali Kipr Cümhuriyyətinə dəvət olunmuşdur. Bu dəvət zamanı görkəmli memar Amerika Universitetinin Memarlıq fakültəsində tədris işlərinin aparılmasıyla bağlı dəyərli təkliflər vermişdir.

Tanınmış pedaqoq, layihəçi-memar, elmi tədqiqatçı Ramiz Əbdülrəhimovun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı memarlıq doktoru, professor, AMEA-nın müxbir üzvü Cəfər Qiyasi "Memar Ramiz Əbdülrəhimov" adlı kitab yazıb. Kitabda onu tanıyan və sevnən sənət adamları görkəmli memarın gördüyü işlərdən ətraflı söz açmış, ürək sözlərini söyləmişlər. Onun gördüyü işləri yüksək qiymətləndirmişlər.

Kitabda AMEA-nın həqiqi üzvü, professor Şamil Fətullayev-Fiqarov Ramiz Əbdülrəhimov haqqında demişdir: "Ramiz Əbdülrəhimov şəxsiyyətdir! Onun maraq dairəsini və çoxtərəfli istedadını qeyd etməklə, mükəmməl müəllim, gözəl natiq və bəkililərə xas olan dünyagörüşünə malik bir vətəndaş olmasını göstərmək lazımdır. Onun insani xüsusiyyətləri prinsipliliyində və qayğıkeşliyində özünü büruzə

verməkdədir. Bir memar kimi o özünü Türkiyədə, Kiprdə, Rusiyada, Almaniyada və digər ölkələrdə göstərmişdir".

Ramiz Əbdülrəhimov gördüyü memarlıq işlərinə görə müxtəlif illərdə bir-birindən dəyərli adlar və mükafatlar qazanıb. Ramiz Əbdülrəhimov 1976-cı ildə Azərbaycan Memarlar İttifaqına üzv olub. 1986-cı ildə Azərbaycan SSR "Əməkdar ali məktəb işçisi" fəxri adına layiq görülmüş. Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının yenidənqurma layihəsindəki fəaliyyətinə görə Ramiz Əbdülrəhimov Dövlət mükafatına layiq görülmüş. Bacarığı və işgüzarlığı ilə şöhrət qazanan memar 1993-1996-cı illərdə İstanbul Texniki Universitetinin, 1996-2008-ci illərdə isə Qaradəniz Texniki Universitetinin professoru olmuşdur. 1992-ci ildə Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının akademiki seçilib. 1994-cü ildən Türkiyə Memarlar və Akustiklər Cəmiyyətinə, 1999-cu ildə isə Avropa Akustiklər Cəmiyyətinə üzv olub. 2003-cü ildən Beynəlxalq Ekologiya Akademiyasının, 2010-cu ildən isə Rusiya Beynəlxalq Memarlıq və İnşaat Akademiyasının akademikidir. 2016-cı ildən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdcüsüdür. Geniş fəaliyyətinə, bacarığına görə görkəmli alim 2021-ci ildə 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeninə layiq görülmüşdür.

Tanınmış azərbaycanlı memar Ramiz Əbdülrəhimov təkcə ölkəmizdə deyil, Türkiyə, Rusiya və Mərkəzi Asiyada çoxşəxəli layihələri ilə də şöhrət qazanmışdır. Bütün bunlar onu göstərir ki, yüksək bacarığa malik olan mütəxəssisin müəllifi olduğu layihələrin ünvanı çox geniş coğrafiyanı əhatə edir. Buna görə də istedadlı layihəçi-memar Ramiz Əbdülrəhimovu demək olar ki, dünyanın bir çox ölkəsində yaxşı tanıyırlar. Azərbaycan xalqı belə bacarıqlı, istedadlı oğulları ilə fəxr edir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"